

Briselē, 2025. gada 16. maijā
(OR. en)

8936/25

SPORT 27
JEUN 75
EDUC 155
SAN 219

DARBA REZULTĀTI

Sūtītājs: Padomes Ģenerālsekretariāts

Saņēmējs: delegācijas

Temats: Padomes un Padomē sanākušo dalībvalstu valdību pārstāvju secinājumi
par integrētu pieeju sportam un fiziskajai aktivitātei izglītības kontekstā

Pielikumā pievienoti tematā minētie Padomes secinājumi, ko Padome (Izglītība, jaunatne, kultūra un sports) apstiprināja 2025. gada 13. maija sanāksmē.

Padomes un Padomē sanākušo dalībvalstu valdību pārstāvju secinājumi par integrētu pieeju sportam
un fiziskajai aktivitātei izglītības kontekstā

IEVADS

Sports un fiziskā aktivitāte būtiski veicina fizisko, garīgo un sociālo attīstību, tāpēc tiem ir svarīga nozīme veselīgas un iekļaujošas sabiedrības un kohēzijas starp paaudzēm veidošanā, un skolas videi vajadzētu būt acīmredzamai vietai, kur – jo īpaši bērniem un pusaudžiem – nodarboties gan ar sportu, gan fizisko aktivitāti. Lai gan secinājumos galvenā uzmanība ir pievērsta skolas vecuma bērniem un pusaudžiem un skolas videi, būtu jāuzsver, ka sports un fiziskā aktivitāte ir neatņemama izglītības sastāvdaļa no agrīna vecuma līdz terciārajai izglītībai, kā arī mūžizglītībā, un ar tiem var nodarboties, kad vien rodas piemērots brīdis. Integrēta pieeja šajā kontekstā stiprina starpnozaru sadarbību starp visām attiecīgajām nozarēm.

PADOME UN PADOMĒ SANĀKUŠIE DALĪBVALSTU VALDĪBU PĀRSTĀVJI,

ATGĀDINOT:

1. Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 6. pantu, kas Eiropas Savienībai piešķir kompetenci veikt darbības sporta jomā, lai atbalstītu, saskaņotu un papildinātu dalībvalstu rīcību, un 165. pantu, saskaņā ar kuru Savienībai ir jāpalīdz risināt Eiropas sporta nozares jautājumus, ņemot vērā šīs nozares īpatnības, tās struktūras, kas balstās uz brīvprātīgu darbību, un tās sociālo un audzinošo nozīmi;

2. Eiropas Savienības sporta darba plānu 2024.–2027. gadam un tajā norādīto prioritāro jomu “Integritāte un vērtības sportā”, kā arī pamatjautājumu “Sports un izglītība”¹;
3. šā jautājuma politisko kontekstu, kā izklāstīts pielikuma pielikumā;

PIEŅEMOT ZINĀŠANAI, KA:

4. fiziskās aktivitātes līmenis sabiedrībā un citi saistītie rādītāji, piemēram, garīgā labklājība un liekā svara vai aptaukošanās līmenis, liecina par negatīvu tendenci, un gan ES dalībvalstu, gan visas Eiropas Savienības interesēs ir apvērst šo tendenci. Ir pierādījumi, kas liecina, ka šādas bažas ir īpaši būtiskas saistībā ar bērniem un pusaudžiem²;
5. laika trūkums, motivācijas trūkums un intereses trūkums tiek norādīti kā galvenie iemesli, kādēļ iedzīvotāji ar sportu un fizisko aktivitāti nenodarbojas regulārāk³. Pozitīvu ieguldījumu negatīvo tendenču apvēršanā šajā jomā varētu sniegt, padarot sporta aktivitātes pievilcīgākas, atspoguļojot to daudzveidību, popularizējot sportu un fizisko aktivitāti kā vaļasprieku, nevis pienākumu, izglītojot bērnus un pusaudžus par ieguvumiem veselībai, kā arī garīgajiem un emocionālajiem ieguvumiem, kurus sniedz fiziski aktīvs dzīvesveids, un radot atbalstošu gaisotni skolas vidē;

¹ Padomes un Padomē sanākušo dalībvalstu valdību pārstāvju rezolūcija par Eiropas Savienības sporta darba plānu (2024. gada 1. jūlijs – 2027. gada 31. decembris), OV C, C/2024/3527, 3.6.2024.,

ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/3527/oj>.

² Cosma A., Abdrakhmanova S., Taut D., Schrijvers K., Catunda C., Schnohr C.: *A focus on adolescent mental health and wellbeing in Europe, central Asia and Canada. Health Behaviour in School-Aged Children. International report from the 2021/2022 survey. Volume 1.* Kopenhāgena, PVO Eiropas reģionālais birojs (2023).

³ Aptauja, ko Kantar veica pēc Eiropas Komisijas pieprasījuma; Eiropabarometra speciālaptauja 525, *Sport and Physical Activity* (Sports un fiziskā aktivitāte). Pilns ziņojums. Darbs uz vietas: 2022. gada aprīlis un maijs.

6. Covid 19 pandēmijas laikā bērnu un pusaudžu fiziskā un psihoemocionālā veselība pasliktinājās un viņu fiziskā aktivitāte samazinājās ⁴. Turklāt saistītās negatīvās sekas, piemēram, sliktāka socializācija, paaugstināts stresa un trauksmes līmenis un lielāks fiziskās aktivitātes trūkums, vēl vairāk akcentē to, ka ir vajadzīgs pienācīgs atbalsts motorisko prasmju, sociālo prasmju un sporta aktivitāšu attīstīšanai un psihoemocionālās veselības uzlabošanai;
7. bērnu un pusaudžu attīstība ir sarežģīts process, un fiziskās aktivitātes līmeni un mazkustīgu dzīvesveidu var ietekmēt dažādi faktori, piemēram, ēšanas paradumi, ekrānlaiks un sava ķermeņa izpratne. Rādītāji, kuri šajos aspektos attiecas uz bērniem un pusaudžiem, uzsver nepieciešamību īstenot visaptverošus pasākumus ⁵;
8. fiziskās pratības jēdziens, kas paredz, ka bērni un pusaudži iegūst zināšanas, attīsta motoriskās prasmes un veido motivāciju un pašapziņu, ir svarīgs aspekts saistībā ar sportu un fizisko aktivitāti skolā. Tajā uzsvērts, ka vienlaikus ir jāpievēršas fiziskās aktivitātes afektīvajiem, kognitīvajiem, fiziskajiem un uzvedības determinantiem, lai tādējādi stiprinātu veselību un varētu nodrošināt iesaistīšanos fiziskās nodarbībās visa mūža garumā, pamatojoties uz personisku motivāciju un prieku par sportu un fizisko aktivitāti ⁶;

⁴ ESAO/Eiropas Savienība (2022), *Health at a Glance: Europe 2022: State of Health in the EU Cycle* (Veselība īsumā: Eiropa 2022 – veselības stāvoklis ES ciklā), *OECD Publishing*, Parīze. Covid-19 pandēmijas laikā to jauniešu īpatsvars vecumā no 15 līdz 24 gadiem, kuri ziņoja par depresijas simptomiem, gandrīz visās Eiropas valstīs bija par vismaz 50 % lielāks nekā vidējais rādītājs iedzīvotāju vidū.

⁵ *WHO guidelines on physical activity and sedentary behaviour: overview* (PVO pamatnostādnes attiecībā uz fizisko aktivitāti un mazkustīgu dzīvesveidu: pārskats). Kopenhāgena, PVO Eiropas reģionālais birojs (2021); *Report on the fifth round of data collection, 2018–2020: WHO European Childhood Obesity Surveillance Initiative (COSI)* (Ziņojums par datu vākšanas piekto kārtu, 2018.–2020.gads: PVO Eiropas Bērnu aptaukošanās pārraudzības iniciatīva (COSI)). Kopenhāgena, PVO Eiropas reģionālais birojs (2022).

⁶ Cornish, K., Fox, G., Fyfe, T. u. c. *Understanding physical literacy in the context of health: a rapid scoping review. BMC Public Health* 20, 1569 (2020).

UZSVEROT, KA:

9. sportam un fiziskajai aktivitātei ir liels izglītojošs potenciāls un nozīmīga loma ES kopīgo vērtību veicināšanā ⁷, radot pozitīvu ietekmi uz pilsonisko sabiedrību, sociālo kohēziju un sabiedrības veselību. Sports un fiziskā aktivitāte var arī palīdzēt stiprināt ES dalībvalstu un to nākamo paaudžu noturību;
10. lai bērnu un pusaudžu vidū efektīvi popularizētu sportu un fizisko aktivitāti, ir vajadzīga integrēta pieeja, kas ietver starpnozaru sadarbības stiprināšanu, jo īpaši starp sporta, izglītības, jaunatnes un veselības jomām, kā arī iestāžu un ieinteresēto personu iesaistīšanos visos līmeņos;
11. sportam un fiziskajai aktivitātei ir būtiska nozīme indivīdu holistiskajā attīstībā, pamatkompetenču un tādu transversālo prasmju, piemēram, nodarbināmības prasmju, uzlabošanā ⁸, kuras ir pārnesamas ārpus skolas vides. Tie var arī stimulēt kognitīvos procesus, atvieglot mācīšanos un uzlabot vispārējos izglītības rezultātus ⁹. Mācīšanās būt fiziski aktīviem jau no agrīna vecuma ir ieguldījums labi izglītotās, veselīgās, produktīvās un laimīgās paaudzēs;

⁷ Padomes un Padomē sanākušo dalībvalstu valdību pārstāvju secinājumi par to, kā ar sporta palīdzību veicināt ES kopīgās vērtības, OV C 196, 8.6. 2018., 23.–26. lpp.

⁸ *Di Cola, G. Developing skills and competences in sporting value chains*. Ženēva: Starptautiskā darba organizācija (ILO) *MINEPS VII* Baku noslēguma dokuments. Baku: UNESCO, 2023. gads.

⁹ *Barbosa A, Whiting S, Simmonds P, Scotini Moreno R, Mendes R, Breda J. Physical Activity and Academic Achievement: An Umbrella Review. International Journal of Environmental Research and Public Health* (Starptautiskais vides pētījumu un sabiedrības veselības žurnāls). 2020. gads; 17(16):5972.

12. skolas var būt vietas, kur nodarboties ar sportu un fizisko aktivitāti, un tām ir potenciāls kļūt par vietējiem fiziskās aktivitātes centriem. Bērnu un pusaudžus var mudināt būt aktīvākiem ar dažādu aktivitāšu palīdzību, kuru nolūks ir palielināt fiziskās aktivitātes līmeni un samazināt mazkustīgumu skolā, tostarp, optimāli izmantojot skolas infrastruktūru un tās apkārtni, jo īpaši ārpus telpām un, ja iespējams, dabiskā zaļajā vidē, kvalitatīvas sporta nodarbības, ārpusskolas sporta aktivitātes, fizisko aktivitāti pārtraukumu laikā, pirms mācībām, to laikā un pēc tām un, ja iespējams, arī nedēļas nogalēs un skolas brīvdienās, vienlaikus veicinot arī aktīvu pārvietošanos uz skolu un no tās;
13. sadarbība starp skolām un sporta kustību, jo īpaši sporta klubiem, var veicināt fizisko aktivitāti un iesaistīšanos sportā, radot vairāk iespēju palikt aktīviem. Tā bērniem un pusaudžiem var arī kalpot par sākumpunktu, lai iesaistītos organizētajā sportā, un veicina pieeju tautas sportam, kas ir viena no Eiropas sporta modeļa galvenajām iezīmēm ¹⁰;
14. stratēģijās un programmās, kas tiek plānotas ES, valsts, reģionālā vai vietējā līmenī, būtu jāņem vērā bērnu un pusaudžu vajadzības, un tām būtu jābalstās uz tādu pētījumu rezultātiem, kas sniedz empīriskus pierādījumus. To īstenošana būtu regulāri jāuzrauga, izmantojot standartizētas metodikas, lai novērtētu to efektivitāti un atbilstību;
15. sportam un fiziskajai aktivitātei, ko organizē sporta nodarbībās vai ārpus tām, vajadzētu būt daudzveidīgiem, pielāgotiem indivīdu spējām, un tie būtu jāvada drošā un ētiskā veidā. Ja sports un fiziska aktivitāte skolā radīs prieku un pozitīvu attieksmi, tas var veicināt paradumus mūža garumā un veselīgu dzīvesveidu ¹¹;

¹⁰ Padomes un Padomē sanākušo dalībvalstu valdību pārstāvju rezolūcija par Eiropas sporta modeļa galvenajām iezīmēm, OV C 501, 13.12.2021., 1.–7. lpp.

¹¹ Eiropas Komisija, Eiropas Izglītības un kultūras izpildaģentūra, *Eurydice: Sporta izglītība un fiziskās aktivitātes Eiropas skolās*, Publikāciju birojs (2013). Parasti sporta izglītībai atvēlētais laiks veido mazāk nekā 10 % no kopējā mācību stundu skaita; PVO Eiropas ziņojums: *Health-enhancing physical activity in the European Union, 2024* (Veselību veicinoša fiziskā aktivitāte Eiropas Savienībā, 2024. gads).

16. sportam un fiziskajai aktivitātei ir pozitīva ietekme uz psihoemocionālo veselību. Tie var palīdzēt mazināt stresu, trauksmi un depresiju, vienlaikus uzlabojot dzīves kvalitāti. Turklāt tie var kalpot par dabisku un efektīvu profilakses un ārstēšanas rīku šajā jomā, veidojot pašcieņu, sevis pieņemšanu, pašpaļāvību un pašvērtējumu. Regulāra piedalīšanās fiziskajās aktivitātēs uzlabo garastāvokli, palīdzot mazināt psihoemocionālās veselības traucējumu simptomus;
17. sports un fiziskā aktivitāte var būt efektīvi rīki, lai veicinātu bērnu un pusaudžu integrāciju un novērstu bērnu un pusaudžu sociālo atstumtību neatkarīgi no viņu izcelsmes, dzimuma, seksuālās orientācijas, reliģijas, valodas, sociālekonomiskā stāvokļa, invaliditātes un fiziskajām spējām, veicinot sociālo mijiedarbību, darbu komandā, sadarbību, uzticēšanos, noturību un piederības sajūtu. Integrēta pieeja var palīdzēt nodrošināt viņu iekļaušanu sporta aktivitātēs, veicinot piekļūstamību, kā arī attīstot sporta vērtības;
18. programmas, pasākumi un projekti, ko organizē skolās, var arī veicināt starpkultūru dialogu un sniegt pievienoto vērtību, ar kopīgu sporta aktivitāšu un tradicionālo sporta veidu un spēļu palīdzību ļaujot dalībniekiem uzzināt par kultūru daudzveidību. Sniedzot bērniem un pusaudžiem iespējas kopīgi izstrādāt un vadīt aktivitātes un spēles, tiek radīta izdevība pārvarēt kultūras atšķirības, veicināt iekļautību un lielāku atbildības sajūtu;
19. sports un fiziskā aktivitāte saistībā ar aktīvas pārvietošanās uz skolām un tādu āra fizisko aktivitāšu veicināšanu kā, piemēram, iešana kājām, skriešana vai braukšana ar velosipēdu, ne tikai uzlabo veselību, bet arī palīdz samazināt oglekļa pēdu un veidot izpratni par vidi. Piekļuve pienācīgai infrastruktūrai, kas nodrošina aktīvas pārvietošanās iespējas ceļā uz mācībām, un sporta izmantošana vides izglītībā atbalsta gan fizisko, gan psihoemocionālo veselību un veicina sociālo atbildību un ilgtspēju;

AICINA DALĪBVALSTIS ATTIECĪGĀ LĪMENĪ:

20. popularizēt ieguvumus, ko sniedz regulāra fiziskā aktivitāte, un uzlabot informētību par integrētu pieeju visos bērnu un pusaudžu izglītības posmos, tostarp par fiziskajiem, sociālajiem, ētiskajiem un psihoemocionālajiem aspektiem, kā arī uzlabot informētību par šādas pieejas pozitīvo ietekmi uz sporta un fiziskās aktivitātes praktizēšanu, tādējādi attīstot transversālas prasmes un atvieglojot mācīšanos;
21. radīt apstākļus, lai bērni un pusaudži varētu iesaistīties sportā un fiziskā aktivitātē, vienlaikus nodrošinot pienācīgi elastīgas iespējas to īstenošanā. Ideālā gadījumā šādas aktivitātes būtu jāveic vismaz vienu stundu dienā, un tās būtu jāpopularizē kā izglītības konteksta neatņemama sastāvdaļa, iespējams, iekļaujot vairāk kustību un nosakot mērķi mazināt mazkustīgumu ¹². To varētu panākt, padarot pieejamāku skolu infrastruktūru un to apkārtni, jo īpaši ārpus telpām un, ja iespējams, dabiskā zaļajā vidē, piemēram, izmantojot aktīvu kopizstrādi, augstas kvalitātes sporta nodarbības, ārpusskolas sporta aktivitātes, fiziskās aktivitātes pārtraukumu laikā, pirms mācībām, to laikā un pēc tām, tostarp, ja iespējams, nedēļas nogalēs un skolas brīvdienās, kā arī veicinot un atvieglojot aktīvu pārvietošanos uz skolu un no tās;
22. nodrošināt uz pierādījumiem balstītu politiku un programmas bērnu un pusaudžu sporta un fiziskās aktivitātes jomā saskaņā ar zinātnes atziņām un statistikas datiem, kas iegūti sadarbībā ar universitātēm un pētniecības iestādēm. Šādi sasniegumi būtu plaši jāatbalsta un jāpopularizē;

¹² *WHO guidelines on physical activity and sedentary behaviour: at a glance* (PVO pamatnostādnes attiecībā uz fizisko aktivitāti un mazkustīgu dzīvesveidu: pārskats). Ženēva: Pasaules Veselības organizācija, 2020. gads; Izglītības, jaunatnes, sporta un kultūras ģenerāldirektorāts, *Wellbeing and mental health at school – Guidelines for education policymakers* (Labbūtība un psihoemocionālā veselība skolā – pamatnostādnes izglītības politikas veidotājiem), Eiropas Savienības Publikāciju birojs, 2024. gads.

23. apsvērt iespēju uzraudzīt bērnu un pusaudžu fiziskās aktivitātes, fiziskās sagatavotības un fiziskās pratības līmeni, tostarp šķēršļus fiziskajai aktivitātei. Šajā sakarā apsvērt iespēju izstrādāt standartizētus diagnostikas rīkus šajā jomā, kas ļautu salīdzināt datus un nodrošināt informācijas apkopošanu saskaņā ar Vispārīgo datu aizsardzības regulu. Šīs uzraudzības rezultāti, ja iespējams, varētu palīdzēt nodrošināt bērniem un pusaudžiem īpašu atbalstu un piekļuvi pielāgotām sporta un fiziskajām aktivitātēm;
24. radīt labvēlīgus apstākļus visiem bērniem un pusaudžiem, tostarp bērniem un pusaudžiem ar invaliditāti un citām konkrētām vajadzībām, kā arī tiem, kuri ir vismazāk fiziski aktīvi, piemēram, izpētot iespējamās sinerģijas un papildināmību ar sporta jomā ieinteresētajām personām. To varētu panākt, pielāgojot infrastruktūru, sporta aprīkojumu, darbības un uzraugu kompetenci ¹³;
25. stiprināt starpnozaru sadarbību un attīstīt partnerības starp sporta nozari, vietējām pašvaldībām, skolām un citām pilsoniskās sabiedrības daļām, lai izstrādātu veiksmīgu politiku un programmas, kas integrē sportu un fizisko aktivitāti izglītības kontekstā. To var veicināt, apmainoties ar paraugpraksi ¹⁴;

¹³ Eiropas Komisija: Izglītības, jaunatnes, sporta un kultūras ģenerāldirektorāts, *Mapping on access to sport for people with disabilities – A report to the European Commission* (Personu ar invaliditāti piekļuves sportam kartēšana: ziņojums Eiropas Komisijai), Publikāciju birojs, 2018. gads, <https://data.europa.eu/doi/10.2766/061635>.

¹⁴ Piemēram, *The European dimension of the 2024 Olympic and Paralympic Games – European initiatives for the development of sport in schools* (2024. gada olimpisko un paraolimpisko spēļu Eiropas dimensija – Eiropas iniciatīvas sporta attīstībai skolās), Francijas Izglītības un jaunatnes ministrijas sagatavots ziņojums.

26. attiecīgā gadījumā atbalstīt iniciatīvas, kuru mērķis ir izveidot un modernizēt sporta infrastruktūru, jo īpaši skolās un to apkārtnē, un iegādāties sporta aprīkojumu, lai visiem bērniem un pusaudžiem uzlabotu piekļuvi drošām un modernām fizisku nodarbību vietām. Atvieglot šo piekļuvi, plānojot drošu joslu izveidi nolūkā nodrošināt ērtu un drošu nemotorizēto mobilitāti. Šajā sakarā būtu jāņem vērā bērni un pusaudži no nelabvēlīgākā situācijā esošiem un sociāli atstumtiem reģioniem vai bērni un pusaudži, kuri citādi ir pakļauti nabadzības riskam un sociālajai atstumtībai, kā arī būtu jāapsver iespēja stiprināt šajos reģionos veiktos pasākumus;
27. atzīt to skolotāju, treneru un citu personu kompetences nozīmi, kuri darbā ar bērniem un pusaudžiem iekļauj sporta un fiziskās aktivitātes elementus, un stiprināt viņu rīcību ar šādiem pasākumiem:
- apstiprinot nepieciešamību atbalstīt šīs personas un nodrošinot viņiem pastāvīgas mācības un rīkus, kas vajadzīgi aktivitāšu vadīšanai, pamatojoties uz jaunākajām zinātnes atziņām un izmantojot digitālās tehnoloģijas;
 - veicinot šo personu īpašu apmācību, lai stiprinātu sporta vērtības un uzlabotu informētību par viņu būtisko lomu sociālās integrācijas, aktīva pilsoniskuma un ES kopējo vērtību stiprināšanā;
 - popularizējot sporta un fiziskās aktivitātes elementu izmantošanu mācību priekšmetos, kas nav sporta nodarbības, lai atbalstītu bērnu un pusaudžu fiziskās un transversālās prasmes;
 - atbalstot pienācīgas mācības par emocionālajiem un ētiskajiem aspektiem, lai aizsargātu un saglabātu bērnu un pusaudžu psihoemocionālo veselību un labbūtību, tostarp novērstu vardarbību sporta jomās un citu traucējošu uzvedību sportā;

- veicinot drošu, aizsargātu, piekļūstamu un iekļaujošu telpu projektēšanu un protokolu izstrādi, lai nodrošinātu nepilngadīgu personu fizisko, psihoemocionālo, emocionālo un sociālo integritāti un sporta nodarbību laikā gādātu par to personu drošību, kuras ir neaizsargātā situācijā;
 - atzīstot minēto skolotāju, treneru un citu personu prasmes un zināšanas, kas iegūtas formālajā izglītībā un ārpus tās, attiecīgā gadījumā saskaņā ar Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūras pamatnostādņēm.
28. atzīt skolu īpašo nozīmi sporta un fiziskās aktivitātes popularizēšanā piemērotos veidos, piemēram, apsverot marķējuma vai citu atzinības veidu izstrādi. Tas varētu veicināt un stiprināt saikni starp skolām un sporta kustību, kā arī valsts, reģionālajām un vietējām pašvaldībām, tomēr tam nevajadzētu radīt konkurenci starp skolām;
29. atzīt un veicināt bērnu un pusaudžu iegūtās prasmes, iesaistoties sporta un fiziskās aktivitātes organizatoriskajos aspektos, un aicināt viņus iesaistīties lēmumu pieņemšanas procesos, plānojot savas sporta aktivitātes;
30. integrēt gan indivīda, gan citu personu drošības aspektus ar sportu un fizisku aktivitāti saistītās prasmēs un kompetencēs, lai uzlabotu informētību par sociālo atbildību un dzīvības glābšanas pasākumiem;

AICINA DALĪBVALSTIS UN KOMISIJU SASKAŅĀ AR SUBSIDIARITĀTES PRINCIPU UN TO ATTIECĪGAJĀS KOMPETENCES JOMĀS:

31. izvairoties no administratīvā sloga, sadarboties, lai izstrādātu sistēmas sporta un fiziskās aktivitātes uzraudzībai, tostarp datus par sporta nodarbībām un ārpusskolas sporta aktivitātēm, un izplatīt informāciju par paņēmieniem sporta un fiziskās aktivitātes integrēšanai izglītības kontekstā;
32. izvairoties no administratīvā sloga un izmantojot sinerģiju ar pašreizējiem centieniem, apsvērt iespēju ES, valstu un reģionālo un vietējo pašvaldību pārstāvjiem, kā arī skolotājiem, treneriem un citām šajā procesā iesaistītajām personām, apkopot materiālus, metodikas un attiecīgo gadījumu izpēti par bērnu un pusaudžu sporta un fiziskās aktivitātes līmeņa paaugstināšanu skolas vidē, izmantojot, piemēram, sadarbību, partnerības un mācīšanos no līdzbiedriem, un apsvērt šo materiālu publisku izplatīšanu tiešsaistē. Tas būtu jāīsteno saskaņā ar Vispārīgo datu aizsardzības regulu;
33. izpētīt, kā efektīvi veicināt starpnozaru pieejas un sinerģijas starp sporta, izglītības, jaunatnes, veselības ¹⁵ un pilsētvides plānošanas jomām, jo īpaši tām, kuru mērķis ir palielināt fizisko aktivitāti un mazināt bērnu un pusaudžu mazkustīgumu, kā arī izstrādāt elastīgas stratēģijas, lai risinātu pašreizējās problēmas šajā jomā, piemēram, iespējami pārskatot Ieteikumu par veselību veicinošām fiziskajām aktivitātēm dažādās nozarēs ¹⁶;

¹⁵ Piemēram, Eiropas Komisija: Izglītības, jaunatnes, sporta un kultūras ģenerāldirektorāts, *Wellbeing and mental health at school – Guidelines for education policymakers* (Labbūtība un psihoemocionālā veselība skolā – pamatnostādnes izglītības politikas veidotājiem), Eiropas Savienības Publikāciju birojs, 2024. gads.

¹⁶ Padomes Ieteikums (2013. gada 26. novembris) par veselību veicinošu fizisko aktivitāšu popularizēšanu dažādās nozarēs, OV C 354, 4.12.2013., 1.–5. lpp.

AICINA KOMISIJU:

34. ņemt vērā ar sportu un fizisko aktivitāti saistītos jautājumus izglītības kontekstā attiecīgajos ES politikas satvaros un sagatavošanas apspriedēs, kas veltītas ES stratēģiskajam dokumentam par sportu, ko plānots sagatavot līdz 2026. gadam;
35. uzsvērt programmas *Erasmus+* nozīmi sporta jomā, lai popularizētu sportošanu bērnu un pusaudžu vidū, attīstītu sporta personāla kompetences, apmainītos ar zināšanām un paraugpraksi un racionalizētu tās rezultātus;
36. veicināt sporta un fiziskās aktivitātes projektu finansēšanas iespējas ES programmās un ES finanšu instrumentos kohēzijas politikai un reģionālajai attīstībai, kā arī citās attiecīgās iniciatīvās bērnu un pusaudžu sporta un fiziskās aktivitātes jomā, ņemot vērā tās starpnozaru aspektu;
37. apsvērt iespēju izstrādāt pamatnostādnes bērnu un pusaudžu fiziskās aktivitātes dažādu aspektu uzraudzībai, tostarp apsvērt tādas precīzas, uzticamas un objektīvas standartizētas metodikas iespējamību, kas ļautu salīdzināt datus starp ES dalībvalstīm, un izmantot uzticamus rīkus, lai analizētu fiziskās aktivitātes dažādus aspektus, un veicināt izpēti par bērnu un pusaudžu fiziskajām kompetencēm neatkarīgi no viņu fiziskās sagatavotības līmeņa, kuras rezultātus var izmantot kā pamatu ES uzraudzības stratēģijas un saskaņotas sistēmas izstrādei šajā jomā, kas būtu jāīsteno saskaņā ar Vispārīgo datu aizsardzības regulu;
38. ņemt vērā sporta un fiziskās aktivitātes jautājumu izglītības kontekstā, lai, iespējams, pārskatītu Ieteikumu par veselību veicinošām fiziskajām aktivitātēm dažādās nozarēs;

39. darbā pie starppaaudžu taisnīguma stratēģijas nodrošināt, lai īpaša uzmanība tiktu pievērsta arī sportam un fiziskajai aktivitātei izglītības kontekstā, stiprinot saiknes starp paaudzēm nolūkā arī veicināt fizisko aktivitāti visa mūža garumā;
40. turpināt popularizēt sportu un fizisko aktivitāti izglītības kontekstā, izmantojot kampaņas *#BeActive* un Eiropas Sporta nedēļas aktivitātes visā Eiropā, lai veicinātu to, ka sports un fiziskā aktivitāte tiek izmantoti kā izglītojoši instrumenti vietējā līmenī;

IEVĒROJOT TO AUTONOMIJU, AICINA SPORTA KUSTĪBU UN CITAS ATTIECĪGĀS IEINTERESĒTĀS PERSONAS:

41. sadarboties ar skolām, izstrādājot īpašas sporta iniciatīvas un piedāvājot būtisku atbalstu, lai bērni un pusaudži varētu piedalīties aktivitātēs, tostarp uz atpūtu vērstās aktivitātēs, ko attiecīgā gadījumā vadītu pienācīgi kvalificēti sporta treneri. Šīm aktivitātēm būtu jāpalīdz bērniem un pusaudžiem atklāt dažādus fiziskās aktivitātes veidus, kas pielāgoti viņu motoriskajām prasmēm, lai veicinātu viņu veselību un personīgo attīstību drošā, aizsargātā, pieklūstamā un iekļaujošā vidē;
42. organizēt sporta pasākumus un cita veida fiziskās aktivitātes, tostarp ārpus telpām un, ja iespējams, dabiskā zaļajā vidē, iesaistot bērnus, pusaudžus, aprūpētājus, skolu kopienas un profesionālus sportistus, lai veicinātu bērnu un pusaudžu fizisko aktivitāti, stimulētu pilsoniskās sabiedrības attīstību un brīvprātīgo darbu sportā, kā arī mudinātu jauniešus pievienoties vietējiem sporta klubiem;

43. apsvērt iespēju iesaistīt augsta līmeņa sportistus, lai izmantotu viņu pozitīvo tēlu nolūkā popularizēt sportu, fizisko aktivitāti un ar sportu saistītās vērtības bērnu un pusaudžu vidū, piedaloties sporta pasākumos, semināros, lekcijās, nometnēs un informācijas kampaņās izglītības kontekstā. Šādu personu publiskas uzstāšanās, kuru pamatā ir viņu personīgie stāsti un dalīšanās pieredzē par sportošanas apvienošanu ar izglītību, var pamudināt bērnus uzlūkot viņus kā paraugu;
 44. apsvērt partnerību veidošanu ar skolām, vietējām un reģionālajām pašvaldībām un privāto sektoru, lai stiprinātu sporta un fiziskās aktivitātes lomu izglītības kontekstā, izmantojot informācijas kampaņas, sporta pasākumus un atbalstu iekļaujošai, piekļūstamai, drošai un aizsargātai sporta infrastruktūrai;
 45. veicināt pienācīgus mācību veidus brīvprātīgajiem sporta jomā, nodrošinot bērniem, pusaudžiem un visai ģimenei iespējas iesaistīties sporta un fiziskās aktivitātes attīstībā drošā, aizsargātā, piekļūstamā un iekļaujošā skolas vidē, tostarp iesaistoties vietējo sporta klubu pasākumos;
 46. pastiprināt apmaiņu ar paraugpraksi un informāciju par bērnu un pusaudžu sporta un fiziskās aktivitātes līmeni, organizējot pasākumus un dažādas aktivitātes, kā arī atbalstīt izpēti vizīšu organizēšanu vietās, kur sekmīgi īstenoti pasākumi bērnu un pusaudžu sportošanas veicināšanai.
-

Politiskais konteksts

- ES pamatnostādnes fiziskās aktivitātes jomā: “Ieteicamie politikas pasākumi veselību veicinošu fizisko aktivitāšu atbalstam”, 2008. gada novembrī apstiprinājuši par sportu atbildīgie ES dalībvalstu ministri.
- Padomes secinājumi par sporta nozarē veikto brīvprātīgo darbību nozīmi pilsoniskās aktivitātes veicināšanā, OV C 372, 20.12.2011., 24.–26. lpp.
- Padomes Ieteikums (2013. gada 26. novembris) par veselību veicinošu fizisko aktivitāšu popularizēšanu dažādās nozarēs, OV C 354, 4.12.2013., 1.–5. lpp.
- Padomes secinājumi par to, kā maksimāli palielināt tautas sporta nozīmi caurviju prasmju attīstīšanā, īpaši jauniešu vidū, OV C 172, 27.5.2015., 8.–12. lpp.
- Padomes secinājumi par bērnu motorisko prasmju, fizisko un sporta aktivitāšu veicināšanu, OV C 417, 15.12.2015., 46.–51. lpp.
- Padomes un Padomē sanākušo dalībvalstu valdību pārstāvju secinājumi par to, kā ar sporta palīdzību veicināt ES kopīgās vērtības, OV C 196, 8.6.2018., 23.–26. lpp.
- Padomes un Padomē sanākušo dalībvalstu valdību pārstāvju secinājumi par bērnu aizsardzību sportā, OV C 419, 12.12.2019., 1.–5. lpp.
- Padomes un Padomē sanākušo dalībvalstu valdību pārstāvju secinājumi par starpnozaru sadarbības veicināšanu, lai dotu labumu sportam un fiziskajai aktivitātei sabiedrībā, OV C 419, 4.12.2020., 18.–22. lpp.

- Padomes un Padomē sanākušo dalībvalstu valdību pārstāvju secinājumi “Sports un fiziskā aktivitāte kā daudzsološi ietekmes līdzekļi uzvedības pārveidei par labu ilgtspējīgai attīstībai”, OV C 170, 25.4.2022., 1.–6. lpp.
- Padomes un Padomē sanākušo dalībvalstu valdību pārstāvju rezolūcija par Eiropas sporta modeļa galvenajām iezīmēm, OV C 501, 13.12.2021., 1.–7. lpp.
- Padomes un Padomē sanākušo dalībvalstu valdību pārstāvju secinājumi par fizisko aktivitāti visa mūža garumā, OV C 501 I, 13.12.2021., 1.–6. lpp.
- Eiropas Parlamenta 2021. gada 23. novembra rezolūcija par ES politiku sporta jomā: novērtējums un iespējamā attīstība (2021/2058(INI)), OV C 224, 8.6.2022., 2.–10. lpp.
- Padomes Ieteikums (2022. gada 28. novembris) “Ceļi uz panākumiem skolā” un ar ko aizstāj Padomes 2011. gada 28. jūnija Ieteikumu par politiku, lai mazinātu mācību priekšlaicīgu pārtraukšanu, OV C 469, 9.12.2022., 1.–15. lpp.
- Padomes un Padomē sanākušo dalībvalstu valdību pārstāvju secinājumi par liela mēroga sporta pasākumu paliekošā mantojuma veicināšanu, OV C, C/2024/7401, 9.12.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/7401/oj>.